

Interpellationssvar

Dnr
2023-11-22

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Sverigedemokraterna (SD) - NPF-idrott

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 2023, väckte Wanja Delén - Sverigedemokraterna (SD) följande interpellation.

”En grundläggande princip inom idrottsrörelsen, som ska vara vägledande för all verksamhet riktad till barn och unga, är möjligheten för alla att delta, även för dem med funktionsvariationer. För barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedläggningar (NPF), exempelvis ADHD, så kan dock ett deltagande inom föreningsidrott vara en utmaning.

Det traditionella upplägget inom föreningsidrott hindrar många unga med funktionsnedläggning från att delta. Att passa tider, uppfatta och komma ihåg ledarens instruktioner och vänta på sin tur, kan utgöra svårigheter för dessa barn och unga. Vidare kan kunskapen om NPF vara begränsad hos tränare och ledare vilket lätt kan leda till missförstånd och felaktigt bemötande. Med uteblivet deltagande som följd.

Barn och unga med en NPF-diagnos är inte en homogen grupp, många av dessa kan delta och fungera i diverse olika idrotts- och föreningsaktiviteter med traditionellt upplägg, eventuellt med anpassningar av ledarskap och/eller NPF-anpassade lokaler. Men detta passar långt ifrån alla. Idrott och rörelse är viktigt för människor. För barn och unga med NPF-diagnoser är det, enligt forskningen, ännu viktigare eftersom det ökar och håller uppe dopaminnivåerna och hjälper barnen att hålla ett bättre fokus.

Med anledning av det ovan anförda önskar jag ställa följande frågor till ansvarigt kommunalråd/ordförande:

1. Hur verkar det politiska styret, bestående av Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet, för att göra idrotts- och föreningslivet mer tillgängligt för barn och unga med funktionsvariationer?

2. Hur kommer det sig att så få föreningar har NPF- anpassade grupper i Gävle kommun?
3. Hur kommer det politiska styret skapa incitament för att fler idrottsföreningar runt om i Gävle ska NPF-utbilda fler av sina ledare? Om ja, hur? Om nej, varför inte?
4. Hur avser det politiska styret arbeta framgent för att öka tillgängligheten för barn och unga med NPF, så att även de kan delta i Gävles idrottsföreningar på lika villkor utifrån sina egna förutsättningar?"

Helene Börjesson (MP), Kultur- och fritidsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Tillgängligt idrotts- och föreningsliv

Hur verkar det politiska styret, bestående av Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet, för att göra idrotts- och föreningslivet mer tillgängligt för barn och unga med funktionsvariationer?

Kommunen vidtar flera åtgärder för att göra idrotts- och föreningslivet mer tillgängligt för barn och unga med funktionsvariationer.

Möjliggöra en aktiv fritid - Genom att subventionera tider i Gävle kommuns anläggningar för föreningsverksamhet med personer med funktionsnedsättning, möjliggör kommunen en aktiv fritid. Föreningar med barn och ungdomsverksamhet samt föreningar med verksamhet för personer med funktionsnedsättningar kan söka och få ekonomiskt stöd. Föreningarna kan söka medlemsstöd, som räknas per stödberättigad deltagare och per stödberättigad sammankomst. Föreningar som är medlemsstödsberättigade erbjuds också att söka verksamhetsstöd, för åtgärder som utvecklar verksamheten. Genom att driva och förvalta Sportoteket kan Gävle kommun erbjuda invånare att låna idrottsutrustning gratis. Utrustning möjliggör deltagande och underlättar för alla Gävles invånare oavsett ålder eller funktionsvariation.

Förbättringar i befintliga anläggningar - Tillgänglighetsronder på kommunens idrottsanläggningar genomförs för att få en överblick av vad som kan förbättras för att göra anläggningen mer anpassad. Dessa typer av anpassningar kan exempelvis vara avhjälpande hinder för personer med någon form av fysisk nedsättning. Efter tillgänglighetsronden åtgärdas enkelt avhjälpna hinder omgående och större åtgärder tas i beaktan för framtida

investeringar. Exempel på förbättringar kan vara justering av höjden på skyltar, skapa kontraster i färgsättning eller bygga ett räcke till en läktartrappa.

Samverkan - Genom upplåtande av lokaler för organiserade evenemang och tävlingar som välkomnar deltagare med olika förmågor och funktionsvariationer, bidrar Gävle till att personer med funktionsvariationer kan ha och inspireras till ett aktivt liv.

Utbildning – Riksidrottsförbundet (RF) har en gedigen erfarenhet av att utbilda inom idrottsvärlden. Genom RF erbjuds utbildningar som syftar till att stödja föreningsledare och tränare i att anpassa sina aktiviteter och skapa en mer inkluderande idrottsmiljö. RF strävar efter att främja inkludering och tillgänglighet inom idrottsverksamhet och har utbildningar och resurser som riktar sig till föreningsledare, tränare och andra inom idrottssektorn för att öka kunskapen om och förståelsen för personer med funktionsvariationer. Gävle kommun har en överenskommelse med RF SISU Gävleborg, där bland annat målsättningen är att RF-SISU Gävleborg ska höja kompetensen hos föreningarna ur ett jämlikhets-, jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv samt att bistå Livsmiljö Gävle i arbetet med paraidrott och tillgänglighetsfrågor.

Synliggöra och informera – Kommunen bistår med ett föreningsregister där föreningar har möjlighet att marknadsföra sin verksamhet. I föreningsregistret kan föreningar dela information om föreningen och verksamheten. Det är viktigt att föreningar kan nå ut med information om att de driver verksamhet som är riktad till barn och unga med funktionsvariationer så att de och deras familjer är medvetna om möjligheterna som finns. I Gävlekalendern kan specifika aktiviteter lyftas.

Genom att genomföra dessa åtgärder kan kommunen främja inkludering och möjliggöra för barn och unga med funktionsvariationer att delta i idrotts- och föreningslivet.

Föreningar med NPF-anpassade grupper

Hur kommer det sig att så få föreningar har NPF- anpassade grupper i Gävle kommun?

Det finns flera faktorer som kan förklara varför så få föreningar har NPF-anpassade grupper, som syftar till att inkludera och stödja personer med neuropsykiatriska funktionsvariationer (NPF). Här är några möjliga skäl:

Kunskapsbrist – Det kan vara så att föreningar och deras ledare har begränsad kunskap om NPF och hur man skapar anpassade program för dessa grupper. Det kan vara brist på utbildning och medvetenhet om behoven hos personer med NPF. Här uppmantras föreningarna att vara medlem i

Riksidrottsförbundet för att öka kunskaperna hos ledare för att skapa en inkluderande idrottsmiljö samt möjliggöra utövande för personer med NPF.

Resursbegränsningar - Det kan vara ekonomiskt och resursmässigt utmanande för föreningar generellt, att driva verksamhet ideellt. Här stöttar kommunen upp med ekonomiskt stöd i form av bidrag och subventioner i kommunens anläggningar.

Fokus på traditionella aktiviteter - Många föreningar har historiskt fokuserat på traditionella idrotts- eller fritidsaktiviteter och har inte anpassat sig till inkludering av personer med NPF. Här är det återigen viktigt att uppmuntra till utbildning genom Riksidrottsförbundet och upplåta lokaler för inspirerande evenemang.

Osäkerhet gällande efterfrågan - Föreningar kanske inte inser att det finns en efterfrågan på NPF-anpassade grupper inom sitt samhälle eller tror att det är en nischverksamhet. Här gäller det att kontaktuppgifter finns tillgängliga genom föreningsregistret och att kommunen fortsätter att informera föreningar om att det är viktigt att verksamheten de bedriver ska vara inkluderande.

För att öka antalet NPF-anpassade grupper inom föreningar är utbildning och medvetenhet avgörande. Kommuner, myndigheter och organisationer kan spela en roll i att erbjuda stöd, resurser och utbildning för att hjälpa föreningar att inkludera personer med NPF i sina aktiviteter.

Fler NPF-utbildade ledare

Hur kommer det politiska styret skapa incitament för att fler idrottsföreningar runt om i Gävle ska NPF-utbilda fler av sina ledare? Om ja, hur? Om nej, varför inte?

Genom att uppmuntra idrottsföreningar att vara medlemmar i ett specialförbund (SF) genom Riksidrottsförbundet (RF). Föreningar som är medlemmar i ett SF har utbildningskrav på sina ledare och tränare, därmed blir utbildningsnivån säkerställd hos föreningarna. Föreningarna får därmed tillgång till RF-utbildningar och de har en särskild utbildning för ledare inom att inkludera personer med funktionsvariationer. Det gör att Gävle kommun säkerställer att barn och ungas ledare och tränare har den kunskapsnivå som krävs för att skapa inkluderande och säkra idrottsmiljöer, för alla.

Fortsatt arbete för ökad tillgänglighet

Hur avser det politiska styret arbeta framgent för att öka tillgängligheten för barn och unga med NPF, så att även de kan

delta i Gävles idrottsföreningar på lika villkor utifrån sina egna förutsättningar?

Framgent kommer det ovannämnda och viktiga arbetet med att skapa en mer inkluderande idrottsmiljö, där barn och unga med NPF kan delta och trivas på lika villkor, att fortgå. Kommunen fortsätter arbetet med tillgång till idrottsutrustning, att möjliggöra nyttjandet av idrottsanläggningar, att bidra till ett inkluderande föreningsliv med utbildade ledare, att ge föreningar ekonomiskt stöd, att hjälpa föreningar att informera om sin verksamhet digitalt och att samverka. Det är några exempel på hur Gävle kommun, inom ramen för det idrottspolitiska programmet, ska fortsätta att utveckla möjligheterna för en aktiv fritid för alla.

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Helene Börjesson (MP), ordförande Kultur- och fritidsnämnden